

Lublin, 10 czerwca 2014 r.

RIO – II – 600/14/2014

Pani Małgorzata Sapiecha

Wójt Gminy Kraśniczyn

ul. Kościuszki 21

22 - 310 Kraśniczyn

Szanowna Pani Wójt

W okresie od 21 lutego do 1 kwietnia 2014 r. (z uzasadnionymi przerwami) Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej gminy Kraśniczyn. Protokół kontroli podpisano 17 kwietnia 2014 r.

W zakresie nieprawidłowości wyeliminowanych w trakcie kontroli, po udzieleniu przez kontrolujących stosownego instruktażu – nie formułowano wniosków pokontrolnych.

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia oraz wnioski co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2012 r., poz. 1113 z późn. zm.).

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości.

1. W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

1.1. Niewprowadzenie do zakładowego planu kont budżetu konta 260 „Zobowiązania finansowe”, mimo występowania operacji gospodarczych podlegających ewidencji na

tym koncie – str. 4 protokołu.

Ująć w zakładowym planie kont budżetu gminy konto 260 „Zobowiązania finansowe” i ustalić zasady ewidencji zdarzeń na tym koncie, stosownie do przepisów art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.) w związku z przepisami § 15 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 289), powoływanego w dalszej części tego wystąpienia jako „rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.”.

- 1.2. *Niesporządzenie – na 31 grudnia 2012 r. – zestawień sald kont ksiąg pomocniczych prowadzonych do konta 013 „Pozostałe środki trwałe” i 020 „Wartości niematerialne i prawne” – str. 4-5 protokołu.*

Co najmniej na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych sporządzać zestawienia sald wszystkich kont ksiąg pomocniczych, stosownie do przepisów art. 18 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

- 1.3. *Ujmowanie w dzienniku Urzędu Gminy zdarzeń podlegających ewidencji pozabilansowej – str. 5 protokołu.*

Zapisów operacji podlegających ewidencji pozabilansowej dokonywać w odrębnych urządzeniach księgowych, mając na uwadze zasady prowadzenia dziennika, określone w przepisach art. 14 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. Nr 330 z późn. zm.) oraz zasady prowadzenia ewidencji na kontach pozabilansowych, zawarte w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

- 1.4. *Przypadki naruszenia porządku systematycznego przy ewidencjonowaniu operacji gospodarczych – str. 6-7 protokołu.*

Zapisów operacji gospodarczych dokonywać w porządku systematycznym, w związku z przepisami art. 15 ust. 1 ustawy o rachunkowości, w szczególności:

- a) operacje związane z zakupem pozostałych środków trwałych oraz wartości

niematerialnych i prawnych o wartości nieprzekraczającej 3.500 zł i naliczeniem umorzenia od tych składników ujmować:

- faktura za zakup składników majątku:
  - Wn 013 „Pozostałe środki trwałe” lub Wn 020 „Wartości niematerialne i prawne”,
  - Ma 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”,
- zapłata za fakturę:
  - Wn 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”,
  - Ma 130 „Rachunek bieżący jednostki”,
- umorzenie w pełnej wartości w miesiącu przyjęcia do użytkowania:
  - Wn 401 „Zużycie materiałów i energii”,
  - Ma 072 „Umorzenie pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych”,

b) operacje dotyczące zaciągniętych przez gminę pożyczek i ich spłaty ujmować na koncie 260 „Zobowiązania finansowe”,

zgodnie z zasadami funkcjonowania tych kont wskazanymi w załącznikach Nr 2 i Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

1.5. Przypadki dokonywania zapisów na koncie 133 „Rachunek bieżący budżetu” niezgodnie z księgowością banku – str. 8 protokołu.

Zapisów na koncie 133 „Rachunek bieżący budżetu” dokonywać wyłącznie na podstawie dokumentów bankowych, zachowując pełną zgodność zapisów między jednostką a bankiem, zgodnie z zasadami funkcjonowania tego konta, wskazanymi w załączniku Nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. Operacje dotyczące korekt błędnych zapisów w związku z zakwalifikowaniem dochodu lub wydatku do niewłaściwej podziałki klasyfikacji budżetowej ewidencjonować na kontach 901 „Dochody budżetu” lub 902 „Wydatki budżetu” na podstawie dowodu PK „Polecenie księgowania” (tylko zapisami dodatnimi albo tylko ujemnymi na tych kontach), stosownie do przepisów art. 25 ust. 1 pkt 2 ustawy o rachunkowości.

1.6. Nieprawidłowe prowadzenie ewidencji środków trwałych, w wyniku:

- *prowadzenia ewidencji analitycznej gruntów bez wyodrębnienia wartości poszczególnych działek,*
- *dokonywania zapisów bez wskazania rodzaju i numeru identyfikacyjnego dowodu źródłowego, będącego podstawą zapisu,*
- *niewyksięgowania wartości gruntów przekazanych Zespołowi Szkół Nr 1 w Kraśnicy w trwałą zarząd,*

- *nieujęcia wartości wszystkich gruntów, stanowiących własność gminy – str. 12 -15, 37, 38 protokołu.*

Każdą działkę, stanowiącą odrębną nieruchomość, ujmować w ewidencji analitycznej ilościowo i wartościowo, w oddzielnej pozycji, zgodnie z przepisami zawartymi w części „Objaśnienia wstępne” rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2010 r. r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (KŚT) (Dz. U. Nr 242, poz. 1622), w sposób pozwalający na ustalenie wartości początkowej poszczególnych obiektów środków trwałych, zgodnie z zasadami funkcjonowania konta 011 „Środki trwałe”, określonymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego wprowadzać, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, zgodnie z przepisami art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości w związku z przepisami § 18 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

Ewidencję środków trwałych prowadzić tak, aby stanowiła ona aktualny wykaz posiadanych składników majątkowych, zapewniając rzetelność ksiąg rachunkowych w rozumieniu art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości, a w szczególności ująć w ewidencji księgowej urzędu wartość gruntów, będących własnością gminy (w przypadku gruntów otrzymanych nieodpłatnie, jeżeli z decyzji nie wynika ich wartość – dokonać ich wyceny, zgodnie z przepisami art. 28 ust. 2 ustawy o rachunkowości) oraz wykسیęgować z niej wartość gruntów przekazanych w trwały zarząd jednostkom organizacyjnym (bowiem winny być one ujęte w księgach rachunkowych tych jednostek, w związku z przepisami § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.).

- 1.7. *Dokonywanie zapisów w ewidencji analitycznej do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” w zakresie dochodów z tytułu najmu, dzierżawy nieruchomości komunalnych oraz użytkowania wieczystego gruntów, bez wskazania rodzaju i numeru identyfikacyjnego dowodu księgowego, będącego podstawą zapisu – str. 17-18 protokołu.*

Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać ze wskazaniem rodzaju i numeru identyfikacyjnego dowodu księgowego, będącego podstawą jego zapisu, zgodnie z art. 23 ust. 2 pkt 2 ustawy o rachunkowości.

- 1.8. *Nieprowadzenie ewidencji analitycznej do konta 800 „Fundusz jednostki” – str. 18, 19 protokołu.*

Prowadzić ewidencję szczegółową do konta 800 „Fundusz jednostki” w sposób zapewniający możliwość ustalenia przyczyn zwiększeń i zmniejszeń funduszu

jednostki, zgodnie z zasadami funkcjonowania tego konta, określonymi w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

- 1.9. *Wykazanie w jednostkowym sprawozdaniu Rb-27S za okres od początku roku do 30 września 2013 r. kwot zaległości niezgodnych z ewidencją księgową, (w dz. 400, rozdz.40002, § 0830 o 433,59 zł i w dz. 900, rozdz. 9001, § 0830 o 365,67 zł). Sporządzenie na koniec III kwartału 2013 r. odrębnych sprawozdań Rb -N dla organu oraz Urzędu Gminy, niewykazanie w sprawozdaniu organu pozostałych należności (w kwocie 76.864,38, zł) – str. 22 - 25 protokołu.*

W jednostkowym sprawozdaniu Rb – 27 S „Sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego” wykazywać kwoty zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej, stosownie do przepisów § 6 ust. 1 pkt 1 i § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2014, poz. 119).

Jednostkowe sprawozdanie Rb-N „Kwartalne sprawozdanie o stanie należności oraz wybranych aktywów”, obejmujące swym zakresem zarówno urząd jak i organ, sporządzać na podstawie ksiąg rachunkowych oraz innych dokumentów dotyczących jednostki, zgodnie z przepisami § 4 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. Nr 43, poz. 247 z późn.zm.).

- 1.10. *Ewidencjonowanie rozliczeń na kontach 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych” i 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych” w wysokościach niewynikających ze złożonych sprawozdań – str. 89 protokołu.*

Zrealizowane przez jednostki budżetowe dochody i wydatki ujmować na kontach 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych” i 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych” w wysokości wynikającej z okresowych sprawozdań tych jednostek, zgodnie z zasadami funkcjonowania tych kont określonymi w załączniku Nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

Sprawdzać pod względem formalno -rachunkowym i merytorycznym otrzymane sprawozdania, a w przypadku ujawnienia nieprawidłowości egzekwować od kierowników jednostek obowiązek ich usunięcia przed włączeniem zawartych w nich danych do sprawozdań zbiorczych, stosownie do przepisów § 9 ust. 3 – 5 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Zbiorcze sprawozdania budżetowe sporządzać na podstawie sprawozdań jednostkowych jednostek podległych oraz sprawozdania jednostkowego gminy, jako jednostki budżetowej i jako organu, zgodnie z przepisami § 6 ust. 1 pkt 3 powołanego

rozporządzenia.

1.11. Nieprawidłowe sporządzenie sprawozdania Rb-PDP za 2013 r. przez:

- *zawyżenie skutków obniżenia górnych stawek w podatku od nieruchomości (165.953,71 zł), w wyniku ich wykazania dla przedmiotów opodatkowania, dla których nie obniżono górnych stawek uchwałą Rady Gminy (obliczonych jako iloczyn podstawy opodatkowania i stawki ustalonej przez Ministra Finansów na 2013 r.),*
- *zawyżenie skutków udzielonych ulg i zwolnień w podatku rolnym (o 1.707 zł) i w podatku od nieruchomości (o 151 zł), w wyniku wykazania kwot umorzonych odsetek od zaległości podatkowych,*
- *zaniżenie skutków udzielonych ulg i zwolnień w podatku od nieruchomości (co najmniej o 50.664,84 zł) oraz w podatku od środków transportowych (o 3.561 zł), w wyniku niewyliczenia tych skutków dla budynków gospodarczych lub ich części położonych na użytkach rolnych niestanowiących gospodarstw rolnych, budynków mieszkalnych rolników lub ich części, budynków mieszkalnych lub ich części stanowiących własność emerytów i rencistów, którzy przekazali gospodarstwa rolne na rzecz Skarbu Państwa oraz dla pojazdów, zwolnionych z podatków uchwałami Rady Gminy,*
- *zawyżenie skutków decyzji wydanych przez organ podatkowy w zakresie rozłożenia na raty i odroczenia terminu płatności w podatku rolnym (o 13.796,80 zł), w podatku od nieruchomości (o 23 zł), w wyniku wykazania kwot wynikających z wszystkich decyzji wydanych w 2013 r.,*
- *niewykazanie kwot, wynikających z decyzji wydanych przez organ podatkowy w zakresie rozłożenia na raty i odroczenia terminu płatności podatku leśnego (w wysokości 213 zł) – str. 26 - 32 protokołu.*

W sprawozdaniu Rb-PDP „Roczne sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych gminy” wykazywać – we właściwych wierszach – kwoty stanowiące rzeczywiste skutki obniżenia górnych stawek podatków, udzielonych przez gminę ulg i zwolnień oraz skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy – Ordynacja podatkowa, stosownie do przepisów § 3 ust. 1 pkt 9, 10 i 11 w związku z przepisami § 8 ust. 3 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej załącznik Nr 39 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Przy obliczaniu skutków obniżenia górnych stawek podatkowych (jako różnicy pomiędzy dochodami, jakie gmina mogłaby uzyskać stosując górne stawki podatkowe a dochodami, jakie powinna uzyskać stosując niższe stawki uchwalone przez Radę

Gminy) – wykazywanych w kolumnie „Skutki obniżenia górnych stawek podatków obliczone za okres sprawozdawczy” – uwzględniać wszystkie przedmioty opodatkowania, w tym zwolnione z podatku uchwałą Rady Gminy.

W kolumnie „Skutki udzielonych ulg i zwolnień...” wykazywać skutki zwolnienia wszystkich przedmiotów opodatkowania, przyjmując do ich wyliczenia stawkę podatku ustaloną w uchwale Rady Gminy.

Kwoty dotyczące skutków udzielonych umorzeń odsetek za zwłokę wykazywać jedynie w sprawozdaniu Rb-27S „Sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego” w § 0910 „Odsetki od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat”, zgodnie z „Klasyfikacją paragrafów dochodów, przychodów i środków (z objaśnieniami)”, stanowiącą załącznik Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 38, poz. 207 z późn. zm.).

W kolumnie „Skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy – Ordynacja podatkowa, obliczone za okres sprawozdawczy – rozłożenie na raty, odroczenie terminu płatności” wykazywać kwoty dotyczące skutków decyzji w sprawie odroczenia terminu lub rozłożenia na raty zapłaty podatku (zaległości podatkowej), którego termin płatności, w wyniku odroczenia/rozłożenia na raty przypada po okresie sprawozdawczym. Skutki finansowe wynikające z tych decyzji powinny być wykazywane za kolejne okresy sprawozdawcze w roku, w którym została wydana decyzja, a wykazane kwoty nie muszą wynikać z rejestrów przypisów i odpisów, zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 11 lit. b powołanej „Instrukcji ...”.

Sporządzić skorygowane sprawozdanie Rb-PDP za 2013 r. (również w formie elektronicznej) oraz przekazać je do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie Zespół Zamiejscowy w Chełmie; załączyć szczegółową informację o wielkościach dokonanych korekt ze wskazaniem, że zostały one dokonane w wyniku kontroli przeprowadzonej przez RIO.

1.12. Niezachowanie zgodności salda konta 135 „Rachunek środków funduszy specjalnego przeznaczenia” z księgowością banku w okresie marzec – grudzień 2012 r. – str. 33, 34 protokołu.

Zapisów na koncie 135 „Rachunek środków funduszy specjalnego przeznaczenia” dokonywać wyłącznie na podstawie dokumentów bankowych, ujmując na stronie Wn wpływ środków pieniężnych na rachunek bankowy, a na stronie Ma -wypłaty środków z rachunku bankowego, zachowując pełną zgodność zapisów między

jednostką i bankiem, zgodnie z zasadami funkcjonowania tego konta, określonymi w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

1.13. Nieprawidłowe przeprowadzenie inwentaryzacji drogą weryfikacji na koniec roku 2013 – str. 36-37 protokołu.

Inwentaryzację drogą weryfikacji przeprowadzać przez porównanie danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikację wartości inwentaryzowanych składników, zgodnie z przepisami art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości.

2. W zakresie budżetu jednostki samorządu terytorialnego:

2.1. W zakresie dochodów budżetowych:

2.1.1. Niewyegzekwowanie deklaracji na podatek rolny i od nieruchomości od podatników zwolnionych z tych podatków uchwałami Rady Gminy – str. 28 - 30 protokołu.

Od podatników – korzystających ze zwolnień w podatku od nieruchomości i w podatku rolnym na podstawie uchwał Rady Gminy – egzekwować obowiązek składania deklaracji, mając na uwadze przepisy art. 274a § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r., poz. 749 z późn. zm.) w związku z art. 6a ust. 9 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2013 r., poz. 1381 z późn. zm.) oraz art. 6 ust. 10 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 z późn. zm.).

2.1.2. Niezachowanie powszechności opodatkowania podatkiem rolnym, leśnym i od nieruchomości – str. 30, 41 - 46 protokołu.

W celu zapewnienia powszechności opodatkowania podatkiem rolnym, leśnym i od nieruchomości, dokonywać okresowej weryfikacji danych zawartych w ewidencji podatkowej z ewidencją geodezyjną prowadzoną przez Starostwo Powiatowe w Krasnymstawie, w związku z przepisami art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2010 r. Nr 193, poz. 1287 z późn. zm.).

Wyjaśnić, na kim ciąży obowiązek podatkowy w podatku rolnym i leśnym w zakresie użytków rolnych i lasów, wskazanych w protokole kontroli, w związku z przepisami art. 3 ustawy o podatku rolnym oraz art. 2 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz. U. z 2013 r., poz. 465), a następnie ustalić lub określić, po przeprowadzeniu postępowania, wysokość zobowiązania (również za lata ubiegłe), z uwzględnieniem okresu przedawnienia prawa do wymiaru zobowiązania

podatkowego lub okresu przedawnienia zobowiązania podatkowego, wskazanego w przepisach art. 68 i art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej.

Podatników, którzy nie wywiązali się z obowiązku złożenia deklaracji na podatek rolny i podatek od nieruchomości, wezwać do ich złożenia i zapłaty należnych podatków, na podstawie przepisów art. 274a § 1 Ordynacji podatkowej w związku z art. 6a ust. 8 pkt 1 i 3 ustawy o podatku rolnym i art. 6 ust. 9 pkt 1 i 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

W przypadku niezłożenia deklaracji, określić decyzją wysokość zobowiązania podatkowego (również za lata ubiegłe), stosownie do przepisów art. 21 § 3 Ordynacji podatkowej, z uwzględnieniem okresu przedawnienia zobowiązań podatkowych, określonego w art. 70 § 1 tej ustawy.

2.1.3. Opodatkowanie w 2013 r. podatkiem od nieruchomości gminnych gruntów, oznaczonych w ewidencji geodezyjnej symbolem „dr” (drogi), niebędących gruntami zajętych pod pasy drogowe dróg publicznych, mimo zwolnienia tych nieruchomości z podatku uchwałą Rady Gminy – str. 31, 46 protokołu.

Grunty, oznaczone w ewidencji geodezyjnej symbolem „dr” (drogi), niebędące gruntami zajętych pod pasy drogowe dróg publicznych zwalniać z podatku od nieruchomości, na podstawie postanowień § 1 pkt 1 uchwały Nr XX/86/04 Rady Gminy Kraśniczyn z dnia 23 listopada 2004 r. w sprawie wprowadzenia zwolnień od podatku od nieruchomości na terenie gminy Kraśniczyn.

2.1.4. Nieprawidłowe opodatkowanie podatkiem rolnym bądź leśnym gruntów, stanowiących współwłasność (przypadki), w tym:

- *opodatkowanie jedną decyzją wymiarową gruntów stanowiących odrębną własność osób fizycznych i gruntów o powierzchni odpowiadającej udziałom osób fizycznych we współwłasności ze Skarbem Państwa lub innymi osobami fizycznymi,*
- *nieopodatkowanie gruntów odpowiadających udziałowi Skarbu Państwa we współwłasności z osobami fizycznymi,*
- *opodatkowanie jedną decyzją wymiarową, gruntów stanowiących współwłasność małżonków oraz gruntów stanowiących odrębną własność każdego z małżonków – str. 43, 44 protokołu.*

Przy opodatkowaniu użytków rolnych i lasów, stanowiących współwłasność, uwzględniać zasadę, że użytki rolne i lasy stanowią odrębny przedmiot opodatkowania, a obowiązek podatkowy ciąży solidarnie na wszystkich współwłaścicielach, stosownie do przepisów art. 3 ust. 5 ustawy o podatku rolnym i art. 2 ust. 4 ustawy o podatku leśnym. Zasada solidarności polega na tym, że obowiązek podatkowy dotyczy w całości

każdego ze współwłaścicieli gruntów i nie podlega podziałowi w stosunku do wielkości ich udziałów we współwłasności, przy czym do odpowiedzialności solidarnej za zobowiązania podatkowe należy stosować przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2014 r., poz. 121), w związku z art. 91 Ordynacji podatkowej.

Jeżeli użytki rolne stanowią współwłasność osób fizycznych i Skarbu Państwa, obowiązek podatkowy co do całości tego gruntu ciąży, zgodnie z zasadą solidarności, na wszystkich współwłaścicielach z wyjątkiem Skarbu Państwa, w związku z art. 3a pkt 1 ustawy o podatku rolnym.

Jeżeli lasy stanowią współwłasność osób fizycznych i Skarbu Państwa, egzekwować od osób fizycznych i jednostki organizacyjnej, będącej zarządcą mienia Skarbu Państwa, deklaracje na podatek leśny oraz opłacanie podatków na zasadach obowiązujących osoby prawne, w związku z przepisami art. 6 ust. 7 i art. 2 ust. 2 ustawy o podatku leśnym oraz art. 274a § 1 Ordynacji podatkowej, pamiętając, że podatnik – w związku z solidarną odpowiedzialnością za zobowiązania podatkowe – powinien wykazać w deklaracji cały grunt, a nie tylko część odpowiadającą jego udziałowi we współwłasności i wyliczyć podatek od całego gruntu stanowiącego współwłasność.

Grunty stanowiące odrębną własność osób fizycznych (również małżonków) opodatkowywać w drodze odrębnych decyzji wymiarowych, w związku z przepisami art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku rolnym i art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku leśnym.

2.1.5. Niewykazanie – w deklaracji na podatek od nieruchomości na 2013 r. Urzędu Gminy – budowli związanych ze zbiorowym zaopatrzeniem w wodę i odprowadzaniem ścieków i budynku, stanowiących własność gminy i zwolnionych z tego podatku uchwałą Rady Gminy – str. 46 protokołu.

W deklaracji na podatek od nieruchomości wykazywać rzetelne dane w zakresie przedmiotów zwolnionych z tego podatku, w związku z przepisami art. 6 ust. 10 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, w tym gminne budowle związane ze zbiorowym zaopatrzeniem w wodę i odprowadzaniem ścieków oraz powierzchnię nierozdysponowanych budynków, stanowiących własność gminy, mając na uwadze postanowienia § 1 pkt 1 uchwały Nr XX/86/04 Rady Gminy Kraśniczyn z dnia 23 listopada 2004 r. w sprawie wprowadzenia zwolnień od podatku od nieruchomości na terenie gminy Kraśniczyn w związku z art. 2 ust. 1 pkt 2 i 3, art. 3 ust. 1 pkt 1 oraz art. 7 ust. 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, celem wykazania w sprawozdaniu Rb-PDP „Roczne sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych gminy” kwot stanowiących rzeczywiste skutki obniżenia górnych stawek podatków oraz udzielonych

przez gminę ulg i zwolnień, stosownie do przepisów § 3 ust. 1 pkt 9 i 10 w związku z § 8 ust. 3 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej załącznik Nr 39 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

2.1.6. Opodatkowanie podatkiem od nieruchomości spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w drodze decyzji wymiarowej – str. 46 protokołu.

Osoby prawne opodatkowywać na podstawie deklaracji na podatek od nieruchomości, mając na uwadze przepisy art. 6 ust. 9 pkt 1 w związku z art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

2.1.7. Opodatkowania gruntów niezgodnie z ewidencją geodezyjną (przypadki) – str. 47, 48 protokołu.

Doprowadzić do zgodności danych zawartych w ewidencji podatkowej z danymi w ewidencji geodezyjnej, w celu ustalenia prawidłowej podstawy opodatkowania, w związku z przepisami art. 21 ust. 1 Prawa geodezyjnego i kartograficznego.

W razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji, np. w przypadku wykazania przez podatnika innej powierzchni gruntów, niż wynikająca z ewidencji geodezyjnej, wzywać podatnika do udzielenia – w wyznaczonym terminie – niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych, stosownie do przepisów art. 274a § 2 Ordynacji podatkowej.

2.1.8. Rozszerzenie przez organ podatkowy zakresu żądania podatnika i w konsekwencji udzielenie ulg, o które podatnicy nie wnioskowali (przypadki) – str. 53 protokołu.

Postępowanie podatkowe prowadzić zgodnie z treścią złożonego wniosku, pamiętając, że rozstrzygnięcie decyzji w sprawie ulgi w zapłacie podatku, o którym mowa w art. 210 § 1 pkt 5 w związku z art. 210 § 4 ustawy Ordynacja podatkowa, winno odnosić się do zgłoszonego żądania, a decyzja w sprawie ulgi w zapłacie podatku nie powinna dotyczyć sprawy, która nie była przedmiotem złożonego wniosku.

W przypadku wniosku podatnika – posiadającego zaległości z tytułu łącznego zobowiązania pieniężnego – o umorzenie zaległości w podatku rolnym, rozważyć wyjaśnienie faktycznego zakresu przedmiotowego tego wniosku (tj. czy intencją podatnika było złożenie wniosku w sprawie umorzenia zaległości w łącznym zobowiązaniu pieniężnym czy tylko w podatku rolnym), mając na uwadze przepisy

art. 167 § 1 w związku z art. 123 § 1 tej ustawy, w myśl których do czasu wydania decyzji strona (a nie organ podatkowy) może skorzystać z uprawnienia do rozszerzenia lub zgłoszenia nowego żądania, a obowiązkiem organu podatkowego jest umożliwienie stronie – przed wydaniem decyzji – wypowiedzenia się co do zgłoszonego żądania.

2.2. W zakresie wydatków budżetowych:

2.2.1. Nieprawidłowości dotyczące specyfikacji istotnych warunków zamówień pn.: „Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Bończa”, „Odbiór i zagospodarowanie odpadów z terenu gminy Kraśniczyn” i „Utwardzenie oraz odwodnienie dna wąwozu lessowego w ciągu drogi gminnej nr 109985 w miejscowości Czajki”, polegające na:

- a) żądaniu od wykonawców złożenia wraz z ofertą dowodu wniesienia wadium (w formie oryginału lub poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii) oraz zaakceptowanego wzoru umowy,*
- b) nieprawidłowym wskazaniu okresu, z którego wykonawcy mieli wykazać się doświadczeniem oraz nieprecyzyjnym określeniu wartości zamówień, wykonaniem których mieli wykazać się wykonawcy (co najmniej 2 roboty budowlane obejmujące budowę sieci kanalizacji sanitarnej o wartości zbliżonej do wartości zamówienia),*
- c) nieprawidłowym określeniu zasad wnoszenia zabezpieczenia należytego wykonania umowy,*
- d) ustaleniu terminu wniesienia wadium w formie poręczenia lub gwarancji do dnia poprzedzającego termin składania ofert – str. 71-72, 77, 79 protokołu.*

Od wykonawców zamówień publicznych żądać wyłącznie oświadczeń lub dokumentów niezbędnych do przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, stosownie do przepisów art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 907 z późn. zm.) i wskazanych w przepisach rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2013 r. w sprawie rodzajów dokumentów, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy, oraz form, w jakich te dokumenty mogą być składane (Dz. U. z 2013 r., poz. 231), mając na uwadze, że od wykonawców nie można żądać złożenia wraz z ofertą:

- dowodu wniesienia wadium, gdyż – zgodnie z art. 45 ust. 1 tej ustawy – zamawiający może żądać od wykonawców wyłącznie wniesienia wadium i to fakt niewniesienia wadium, a nie brak dowodu na dokonanie tej czynności, stanowi przesłankę do wykluczenia wykonawcy z postępowania, o której mowa w art. 24 ust. 2 pkt 2 ustawy. Dowód wniesienia wadium nie jest więc dokumentem niezbędnym do przeprowadzenia postępowania, wobec czego jego żądanie (zarówno oryginału, jak i kopii) jest bezpodstawne, a wadium – stosownie do przepisów art. 45 ust. 3 powołanej ustawy – wykonawca może wnieść do upływu terminu składania ofert; w przypadku

przelewu gotówki, ustalenie czy miało to miejsce technicznie, należy do zamawiającego (jego służb finansowych),

- parafowanego wzoru umowy, który nie jest dokumentem niezbędnym do przeprowadzenia postępowania, nie daje bowiem zamawiającemu żadnych podstaw ani możliwości dokonania oceny spełniania przez wykonawcę warunków udziału w postępowaniu, nie potwierdza też spełnienia wymagań określonych przez zamawiającego dla oferowanych dostaw, usług lub robót budowlanych, wobec czego jego żądanie jest bezzasadne i narusza powołany przepis art. 25 ust. 1 tej ustawy.

Żądając od wykonawców wykazu robót budowlanych, w celu oceny spełniania przez wykonawcę warunku dotyczącego posiadania wiedzy i doświadczenia – na podstawie § 1 ust. 1 pkt 2 cytowanego rozporządzenia – prawidłowo wskazywać okres, z którego wykonawcy mogą wykazać się doświadczeniem, tj. ostatnie pięć lat przed upływem terminu składania ofert albo wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu oraz określać wartość wykonanych robót, którą zamawiający uzna za spełnienie przez wykonawcę tego warunku, pamiętając o obowiązku opisanego sposobu oceny spełniania warunków udziału w postępowaniu w sposób związany z przedmiotem zamówienia oraz proporcjonalny do przedmiotu zamówienia, zgodnie z przepisami art. 22 ust. 4 ustawy – Prawo zamówień publicznych.

Wymagania dotyczące wadium i zabezpieczenia należytego wykonania umowy, zawierane w specyfikacji istotnych warunków zamówienia na podstawie przepisów art. 36 ust. 1 pkt 8 i 15 ustawy - Prawo zamówień publicznych, formułować zgodnie z przepisami odpowiednio art. 45 i art. 147 – art. 151 tej ustawy, mając na uwadze, że:

- wadium – niezależnie od formy – wykonawca może wnieść do upływu terminu składania ofert, zgodnie z przepisami art. 45 ust. 3 i 6 powołanej ustawy, która nie daje zamawiającemu możliwości skracania tego terminu,
- przepis art. 151 ust. 2 tej ustawy mówi o kwocie pozostawionej na zabezpieczenie roszczeń z tytułu rękojmi za wady, z czego wynika, że kwota ta powinna stanowić część wniesionego już zabezpieczenia (część, która ma być pozostawiona), tym samym kwota ta nie może być wniesiona przez wykonawcę dopiero po zakończeniu umowy.

2.2.2. Bezpodstawne wezwanie do uzupełnienia ofert wykonawców, którzy złożyli oferty w postępowaniach o udzielenie zamówień pn.:

- a) *„Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Bończa” – o kosztorys ofertowy zawierający wycenę poszczególnych przyłączy, która miała służyć do rozliczenia wynagrodzenia wykonawcy w przypadku wykonania innej ilości przyłączy niż określona umową, zamiast odrzucenia tej oferty jako niezgodnej z treścią specyfikacji istotnych warunków zamówienia, co w konsekwencji skutkowało udzieleniem zamówienia wykonawcy wybranemu niezgodnie z przepisami ustawy Prawo zamówień publicznych,*
- b) *„Odbiór i zagospodarowanie odpadów z terenu gminy Kraśniczyn” – o:*

- *dowód wniesienia wadium, mimo tego, że zamawiający w toku badania ofert stwierdził, iż wykonawca wniósł wadium w wymaganym terminie i wysokości,*
- *umowy leasingu i kserokopie dokumentów potwierdzających ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej pojazdów używanych wykonawcy przez podmiot, na którego zasoby powoływał się wykonawca w zakresie dysponowania potencjałem technicznym niezbędnym do wykonania zamówienia – str. 74-75, 76-78 protokołu.*

Zamówień publicznych udzielać wyłącznie wykonawcom wybranym zgodnie z przepisami ustawy – Prawo zamówień publicznych, w wyniku postępowania o udzielenie zamówienia przeprowadzonego w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji oraz równe traktowanie wykonawców, stosownie do przepisów jej art. 7 ust. 1 i 3.

Odrzucać oferty, których treść nie odpowiada treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia, stosownie do przepisów art. 89 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 82 ust. 3 ustawy – Prawo zamówień publicznych, w szczególności, jeżeli wykonawca nie złożył wraz z ofertą wszystkich dokumentów stanowiących element merytorycznej treści oferty.

Możliwość wezwania na podstawie art. 26 ust. 3 tej ustawy do uzupełnienia brakujących lub wadliwych oświadczeń i dokumentów dotyczy wyłącznie wymaganych wcześniej dokumentów, o których mowa w art. 25 ust. 1 ustawy, które mają potwierdzać spełnianie przez wykonawców warunków udziału w postępowaniu oraz spełnianie przez oferowane dostawy, usługi lub roboty budowlane wymagań określonych przez zamawiającego (chyba, że mimo ich złożenia oferta wykonawcy podlega odrzuceniu). Nie jest więc możliwe uzupełnienie na podstawie tego przepisu dokumentów, których zamawiający wcześniej nie wymagał, w tym dotyczących zasobów udostępnianych wykonawcom przez inne podmioty na podstawie art. 26 ust. 2b ustawy – Prawo zamówień publicznych, czy też dokumentów przez zamawiającego wcześniej wymaganych, które jednak nie mieszczą się w zakresie dokumentów określonym przepisami art. 25 ust. 1 ustawy, w tym kosztorysu ofertowego, którego niezłożenie należy traktować jako – niepodlegającą uzupełnieniu w trybie art. 26 ust. 3, ani poprawie w trybie art. 87 ust. 2 ustawy – niezgodność treści oferty z treścią specyfikacji, skutkującą obowiązkiem odrzucenia takiej oferty na podstawie art. 89 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo zamówień publicznych.

2.2.3. Niezamieszczenie – w przesłanych wykonawcom zawiadomieniach o wyborze najkorzystniejszej oferty – terminu, po upływie którego umowa w sprawie zamówienia publicznego może być zawarta oraz nieprzekazanie informacji o wyborze najkorzystniejszej oferty wykonawcy wykluczonemu z postępowania na odbiór i zagospodarowanie odpadów z terenu gminy Kraśniczyn – str. 75, 78, 80 protokołu.

W zawiadomieniu o wyborze najkorzystniejszej oferty przekazywanym wszystkim wykonawcom, którzy złożyli oferty – w tym także wykluczonym z postępowania – zamieszczać wszystkie informacje określone w art. 92 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych.

2.2.4. Niezatrzymanie wadium wniesionego przez wykonawcę w postępowaniu o udzielenie zamówienia na odbiór i zagospodarowanie odpadów z terenu gminy Kraśniczyn, w sytuacji gdy wykonawca – w odpowiedzi na wezwanie zamawiającego – odmówił uzupełnienia oferty, wniósł o wykluczenie go z postępowania i zwrot wadium – str. 77 protokołu.

Zatrzymywać wadium wraz z odsetkami, jeżeli wykonawca – w odpowiedzi na wezwanie zamawiającego, o którym mowa w przepisach art. 26 ust. 3 ustawy Prawo zamówień publicznych – nie złożył dokumentów lub oświadczeń, o których mowa w art. 25 ust. 1 ustawy, chyba że udowodni, że wynika to z przyczyn nieleżących po jego stronie, stosownie do przepisów art. 46 ust. 4a tej ustawy.

2.2.5. Wskazanie w protokole postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na utwardzenie oraz odwodnienie dna wąwozu lessowego w ciągu drogi gminnej nr 109985 w miejscowości Czajki – jako wartości zamówienia – kwoty wynikającej z kosztorysu inwestorskiego w wysokości brutto i przeliczenie tej wartości na euro, co skutkowało zawyżeniem wartości tego zamówienia o kwotę 16.953 euro, przy czym nie miało to wpływu na wybór i stosowanie odpowiednich procedur postępowania – str. 79 protokołu.

W protokole postępowania o udzielenie zamówienia publicznego zamieszczać prawidłowe informacje, w tym dotyczące określenia wartości zamówienia, wymagane przepisami § 2 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 26 października 2010 r. w sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (Dz. U. Nr 223, poz. 1458) oraz – w przypadku przetargu nieograniczonego – zgodne z opisem rubryk (odpowiednio: w pkt 2 „Przedmiot zamówienia” ust. 2 „Wartość zamówienia” wraz z jej przeliczeniem na euro) protokołu postępowania w trybie przetargu nieograniczonego, stanowiącego załącznik nr 1 do tego rozporządzenia, mając na uwadze, że wartością zamówienia jest całkowite szacunkowe wynagrodzenie wykonawcy, bez podatku od towarów i usług, ustalone przez zamawiającego z należytą starannością, zgodnie z przepisami art. 32 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych i tak ustaloną wartość przelicza się na euro.

3. W zakresie długu publicznego:

- 3.1. *Niewystąpienie do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie o opinię o możliwości spłaty pożyczki (w kwocie 2.532.000 zł) i kredytu (w kwocie 3.300.000 zł) zaciągniętych w 2010 r. – str. 81 protokołu.*

W przypadku ubiegania się o kredyt lub pożyczkę na cel, o którym mowa w art. 89 ust. 1 pkt 2-4 i art. 90 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885, z późn zm.), uzyskiwać od regionalnej izby obrachunkowej opinię o możliwości ich spłaty, stosownie do przepisów art. 91 ust. 2 cytowanej ustawy.

4. W zakresie gospodarki mieniem:

- 4.1. *Niezamieszczenie w ogłoszeniu o przetargu informacji o obciążeniach nieruchomości oraz zobowiązaniach, których jest przedmiotem oraz w ogłoszeniu o kolejnym przetargu – informacji o terminie przeprowadzenia poprzedniego przetargu, a w protokołach z przetargów – informacji o miejscu ich przeprowadzenia.*

Niezawiadomienie na piśmie osoby ustalonej jako nabywca nieruchomości o miejscu i terminie zawarcia umowy sprzedaży – str. 86, 87 protokołu.

W ogłoszeniu o przetargu zamieszczać informacje o obciążeniach nieruchomości i zobowiązaniach, których przedmiotem jest nieruchomość, a w protokole z przetargu zamieszczać informację o miejscu jego przeprowadzenia, stosownie do przepisów § 13 pkt 3 i 4 oraz § 10 ust.1 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. Nr 207, poz. 2108 z późn. zm.). W przypadku ogłoszenia kolejnego przetargu na zbycie nieruchomości, w ogłoszeniu podawać terminy przeprowadzenia poprzednich przetargów, stosownie do przepisów art. 38 ust. 2 t. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2014 r., poz. 518 z późn. zm.).

Osobę ustaloną jako nabywca nieruchomości zawiadamiać na piśmie o miejscu i terminie zawarcia umowy sprzedaży, najpóźniej w ciągu 21 dni od dnia rozstrzygnięcia przetargu, stosownie do przepisów art. 41 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami, mając na uwadze przepisy ust. 2 tego artykułu, zgodnie z którymi jeżeli osoba ustalona jako nabywca nieruchomości nie przystąpi bez usprawiedliwienia do zawarcia umowy w miejscu i terminie podanych w zawiadomieniu organizator przetargu może odstąpić od zawarcia umowy, a wpłacone wadium nie podlega zwrotowi, przy czym w zawiadomieniu zamieszcza się informację o tym uprawnieniu.

Jeżeli uważa Pani, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie,

które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Pani – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pani zobowiązana zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania – w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (*.doc) lub Rich Text Format (*.rtf) na adres: wkgf@lublin.rio.gov.pl) – w terminie 30 dni od daty doręczenia Pani tego wystąpienia, mając na uwadze przepisy art. 27 tej ustawy.

Jacek Grządka

Do wiadomości:

Rada Gminy Kraśniczyn